

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/1. Vse pošiljate je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštne. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. 80 Din. Posamezna številka 1.50 Din. Članstvo „Pov. UJU—Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne novice vsih vrst je plačati po Din 2.50 od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Vzpored zborovanja VI. pokrajinske skupščine UJU Poverjeništvo Ljubljana.

V zmislu čl. 18. pravil UJU sklicuje mo VI. pokrajinsko skupščino poverjeništvo Ljubljana

na 16., 17. in 18. julija 1926 v Celju
Dne 16. julija v petek:

SEJA ŠIRJEGA SOSVETA.

1. Ob 1/2 16. uri seja širjega sosveta z odseki (zborovalni prostor pri občini prihodnjič):

1. Izpopolnitev odsekov po čl. 21. e) poslovnika.

2. Izročitev došlih predlogov in resolucij odsekom.

3. Skupno posvetovanje širjega sosveta z odseki.

4. Izvolitev verifikacijskega odbora.
II. Seja odsekov se vrše takor po seji širjega sosveta. Kraj zborovanja objavimo pravočasno.

ZBOROVANJE ODSEKOV.

1. Stanovsko in šolsko politični odsek: Smernice stanovske politike naše organizacije. Poročevalec tov. Rudolf Mencin. — Osnovne ideje in principi, na katerih mora sloneti naša organizacija in po katerih naj se sestavi nova pravila UJU. Poročevalec tov. Anton Skala.

2. Narodno-prosvetni odsek: Delovanje in organizacija učiteljskega prosvetnega dela. Poročevalec tov. Vekoslav Mlekuž tainik in knjižničar.

3. Kulturno-pedagoški odsek: Problemi podeželskega šolstva in učiteljstva. Poročevalec tov. Mirko Vauda.

4. Odsek za stanovski naraščal: »Učiteljska Omladina« in delovanje ljubljanskega in mariborskega odseka za naraščal. Poročata tov. Andrej Skuli in Mirko Kožuh.

5. Odsek za obmejno šolstvo in neodrešeno ozemlje: Poročilo o delovanju odseka in došli predlogi okrajnih društev. Poročevalca tov. Peter Močnik in Karel Štravs.

6. Gospodarski odsek in nadzorni odbor: Račun in proračun poverjeništva UJU in »Zvončka«. Poročevalca tovariša Mirko Fegic in Fran Luznar.

7. Pravno-obrambni odsek: Pravilnik pravno-obrambnega odseka UJU — poverjeništvo Ljubljana. Poročevalec tovariš Aleksander Alt.

8. Tiskovni odsek: Došli predlogi.
V odseke pridejo tudi predlogi okrajnih učiteljskih društev, ki so jih za skupščino predložila v »Letnem poročilu«.

Člane odsekov objavimo pravočasno. Ako kateri odsek ne bo imel predlogov, se člani dotičnega odseka ne bodo pozvali na skupščino.

Udruženje jugoslovenskega učiteljstva — poverjeništvo Ljubljana.

Anton Gnuš,
poverjenik.

Josip Lapaine,
tajnik.

Polemika.

— »Klub priseljenih učiteljev«. Zočudil sem se, da je prišel tov. Ribičič s to idejo na dan. Že sama beseda kluba je nekaj zopernega in tudi neresnega pomena. Včasih so si ustanavljali rodoljubni razne klube »pivčarjev« itd. v svojo zabavo, ki pa niso na zunaj prav ničesar resnega nudili. V zadnjem času pa so se ugnezdili »klubi« tudi v naše vrste, katere bi prav lahko pogrešali že z ozirom na to, ker je opasno da se homo se boji oddaljevali drug od drugega potom takih brezpomembnih in brezpredmetnih klubov. Ali je potreben tak klub stanu, ki poseduje svojo stanovsko organizacijo z vsemi in za vsakega člana potrebnimi odseki? Po mojem skromnem mnenju, nikakor ne! Kajti, ako sem organiziran v stanovski organizaciji, imam v tej kot član neke dolžnosti, am-

Vsi predsedniki in delegati imajo pravico prisostvovati razpravam v odsekih. Pravica-sodločevanja v odsekih imajo na samo odsekovi člani

ZBOROVANJE DELEGACIJE.

Dne 17. julija 1926. v soboto:

1. Ob 8. uri verifikacija mandatov pri verifikacijskem odboru ob vrodu v zborovalno dvorano. Vsi predsedniki okrajnih društev in delegati se morajo prijaviti verifikacijskemu odboru z legitimacijo pravilno overovljeno od društva. Legitimacije razpošlje poverjeništvo predsednikom okrajnih društev).

2. Ob 9 uri:

a) **Otvoritev po poverjeniku.** Poroča poverjenik tov. Anton Gnuš.

b) **Poročilo verifikacijskega odbora** o navzočih in pri glasovanih upravičenih delegatih.

c) **Poročilo tainikovo.** Poroča tainik tov. Josip Lapaine.

č) **Blagajnikovo poročilo.** a) račun poverjeništva; b) račun »Zvončka«; c) proračun poverjeništva; č) proračun »Zvončka«. Poroča glavni blagajnik tov. Mirko Fegic.

d) **Poročilo nadzornega odbora.** Poroča tov. Fran Luznar.

e) **Smernice stanovske politike naše organizacije.** Poroča tov. Rudolf Mencin.

f) **Volitev:**

1. 12 članov in 3 namestnikov v ožji sosvet pov. UJU Ljubljana. (Ožji sosvet se voli po čl. 13 pravil UJU in se konstituira med seboj).

2. 3 članov nadzornega odbora v zmislu čl. 33. pravil UJU.

3. Razgovor in določitev treh kandidatov in enega namestnika poverjeništva UJU Ljubljana za Glavni odbor UJU v Beogradu.

g) Poročilo in predlogi odsekov
h) Nasveti.

POKRAJINSKA SKUPŠČINA.

Dne 18. julija 1926. v nedeljo:

Ob 9. uri 30 minut:

1. **Poverjenikov nazovor.**

2. **Osnovne ideje in principi na katerih mora sloneti naša organizacija in po katerih naj se sestavi nova pravila UJU.** Poroča tov. Anton Skala.

3. **Problemi podeželskega šolstva in učiteljstva** Poroča tov. Mirko Vauda.

4. **Resolucije.**

Opomba: Opozarjamo, da se vrši ob 8. uri tega dne občni zbor »Učiteljske Samopomoči« in da zborujejo ob isti uri skupno sreski šolski referenti ljubljanske in mariborske oblasti.

Zborovalne prostore objavimo pravočasno!

nec. živim med Slovenci: marj sem jaz kriv da se le državna meja tako nesrečno dotegnila in izločila ostalo slovenske kraje od sedanje države katero smo imeli zamišljeno še pred vojno? Kakor razumem tov. Ribičiča, smatra on za priseljenca vsakega, ki slučajno ni rojen v okvirju sedanje državne meje. daširavno je zrastel in živel do nastanka naše države izven te meje. Da bi vedela moja mati vnaprej o nastanku sedanje države in da si bom moral tu služiti kruh, bi svoji porod gotovo prenesla vsaj recimo do Rakeka in me s tem obvarovala psok begumec, pritenenc in najnovije — priseljenec, ker bi z roistvom to stran sedanje državne meje bil pravi in čist državljan, čeravno bi vsa za menoj potekla leta preživel onostran sedanje državne meje. Ne bodimo malenkostni! Čemu si belimo glave s takimi vrašanjmi, saj nas čaka drugje dovoli pozitivnega dela, ki bo koristnejši tudi za »priseljenca«, katerih po mojem mnenju ni, kakor hitro imajo državljanstvo SHS v žepu. Naše nadalnje delo bodi v skupni stanovski organizaciji ki ne sme pod nobenim pogojem ločiti svoje člane po pokrajinah, še manj pa po roistvu. Vsaka nadaljnja diskusija v tem vprašanju se mi zdi odveč in najpametneje bi bilo, da položimo ta novorojeni klub k večjemu počitku ob državni meji. — **Josip Marcarol.**

Učiteljski pravnik.

—Š Kdo je upravičen razpolagati s prostori v šolskem posloju, ki niso namenjeni v učne svrhe? Vedno lastnik šole in to je krajni šolski svet oziroma lahko občina, če je nanjo prepisana lastninska pravica.

—Š **Odtegljaji položajne plače.** Glavna Kontrola se je pritožila proti dekretom, na podlagi katerih je bila položajna plača izplačana od dneva dospelosti in ne od dneva podpisu dekreta. Državni svet je tej pritožbi ugodil zato morajo sedaj vračati difference med obema rokoma vsi oni, ki so jim bile položajne plače nakazane z dnevom dospelosti. Pritožba je nemogoča

Učiteljski pevski zbor.

—pev. Tovarišicam pevkam in tovarišem pevcem sporočam sklep odbora pevskega zbora, da not ne bomo razpošiljali. Imeli bi preveč stroškov in Vi pre malo časa za študiranje. Ves program je na novo natisnjen in bi se note z razpošiljanjem pokvarile. Kdor pa hoče študirati ima itak note doma. Prinesite vse note s seboj k pevskeemu tečaju od 2. do 10. julija. Vsi, ki ste zadržani in tisti, ki želite hrano in stanovanje sporočite na naslov **Drago Zupančič**, Cesta na Rožnik 5, Ljubljana. — **Tajnik.**

Naša gospodarska organizacija.

—**Učiteljska Samopomoč.** V zadnjih dneh junija t. l. preimejo člani položnice za 115. smrtni slučaj (Josipina Sivka, št. Jurij) in 116. smrtni slučaj (Ivana Velepč, Ljubljana) s poštno 10.50 Din. poročeni pari dvojno. Zastanke se prišteje k temu znesku. Pogledite na zornih rob pošne položnice, kjer bodo zapisane številke smrtnih slučajev, za katere plačate (prva in zadnja številka). Ne odlašajte z nakazili! — Učiteljska Samopomoč ima danes — 20. junija 1926 — 1930 članov. Posmrtnina znaša 9650 Din.

Splošne vesti.

— **Veliki župan ljubljanske oblasti je izdal odlok ki vzbuja sila nevolje med učiteljstvom.** To je odlok z dne 22. maja 1926 U. br. 5808 glede proračuna za stvarne šolske potrebščine, omejitve izdatkov, s katerim priporoča krajnim šolskim svetom, zlasti na upraviteljstvom, da omeje izdatke za razne šolske potre-

be. V tem razpisu ukazuje, da se ima odpraviti vsak luksuz v šolah, dalje da se preveč porabi za razsvetljavo in kurjavo in slednjič prepoveduje kurjavo in razsvetljavo stanovanj učnega osebja, na občinske stroške. Ker zna biti ta odlok v znatno škodo procvitu šolstva in izobrazbe naroda se še povrnemo na zadevo. O tej zadevi je skledal tudi ožji sosvet našega poverjeništva in zadnji seji.

— **Uradniška stalnost.** Vlada je pripravila podaljšanje člena 234. uradniškega zakona, ki odvzema državnemu uradništvu stalnost za tri leta. Po tem členu imajo stalnost le oni uradniki, ki so naštetji v čl. 224. čin. zak. Člen 124. pa pravi: Vkljub temu se ne postavljajo na razpoloženie in ostanejo na svojih mestih: člani državnega sveta glavne kontrole, vsi sodniki rednih sodišč in učitelji, ki niso smeli biti do dosedanjih zakonih ne premeščeni ne odpravljeni iz službe. Vlada namerava izpremeniti čl. 234. sledeče: »V času od 1. septembra 1926 lahko prestanek službe in premeščenje državnih uslužbencev, izvemšči one, ki so naznačeni v čl. 224. čin. zakona, ostane izven pogojev, naznačenih v čin. zak.« — Poverjeništvo UJU Ljubljana se je brzojavno obrnilo na Glavni odbor UJU v Beogradu, da stori korake v zaščito učiteljskih pravic. — Narodna skupščina je sprejela to izpremembo na svoji seji 23. t. m. in je s tem zopet poslabšala položaj uradništva.

— **Zmedo bi radi zanesli** v naše sklenjene vrste in so se začeli zopet oglašati anonimni dopisniki v »Jutru« radi našega idejnega boja. Zdi se, da postajajo nestrani in nervozni radi Celja. Mi im ne bomo sledili, ker se nam ne zdi ne umestno, niti potrebno. Ako si sam niti ne upa s polnimi imeni na dan, je že to dovolj jasen argument vrednosti njihovih trditvev. **Nas ne dela Celje prav nič nervozne in nestrane, ker smo uverjeni da poide vse svoje naravno pot klub raznim »resnicam« in notčam v političnih glasilih te ali one stranke.** Tudi zaradi »Slovenčevih« raznih večkrat prav neumestnih notic ne bomo krenili od svoje začetane poti na niti ne za pčico

— **Naročnike »Učiteljskega Tovariša«**, ki niso člani naše organizacije opozarjamo, da smo priložili današnji številki položnico z označbo dolga na naročnini. Prosimo jih, da nam nemudoma poravnajo dolžno naročnino, ker im bomo sicer list ustavili s prihodnio številko.

— **Nabiralcem »Zvončkovih«** naročnikov smo razposlali te dni obračune za letnik 1925/26. Prosimo jih, da poravnajo zastanke zanesljivo do 5. julija, ker moramo račun »Zvončka« skleniti pred pokrajinsko skupščino. Preostale številke nam vrnite, da vam jih odračunamo.

— **Neki J. I. — učitelj pravi v »Jutru«** od 18. junija 1926, da nova smer dosedaj nima zaznamovati nobenih uspehov. — Če nič drugega kakor to, da ni bilo persekucij, ki so se z novim zibanjem med učiteljstvom skoro povsem omejele in da poverjeništvo ni napravilo novih dolgov ter je v novem letu krilo vse svoje izdatke tiska in uprave — je to dovolj v tem kratkem času od 10. januarja 1926 naprej in če uredi v drugi polovici leta še ostalo gospodarsko stanje, bo to dovolj tudi za prvo leto.

— **Maturanti mariborskega učiteljskega iz leta 1880. in 1881.** Sestanek v Ljutomeru 3. in 4. julija t. l. ima sledeči vzpored: 1. Dne 3. julija zvečer ob 7. uri priateljski sestanek in skupna večerja. Pozdravi in prosta zabava pri g. Seršenu. 2. Dne 4. julija ob 8. uri maša za pokojne tovariše in profesorje. 3. Ob 9. uri izlet na lutomerski hrib. 4. Ob 13. uri skupni obed — govori in napitnice. Nadalje sklene zbor. Sklicatelja se nadejajo, da se udeležijo vsi tovariši tudi s svojimi boljšimi polovicami. Železniške zveze prilicne tja in nazaj — prenočišča določena, oskrba za želocec izbrana in